

**Rendkívüli francia helyhatósági választások
és következményei**

Special French local elections and their consequences

FEJÉRDY GERGELY

KKI-elemzések

A Külügyi és Külgazdasági Intézet időszaki kiadványa

Kiadó:

Külügyi és Külgazdasági Intézet

Lektorálta:

Baranyi Tamás Péter

Szöveggondozás és tördelés:

Lévárt Tamás

A kiadó elérhetősége:

H-1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Tel.: + 36 1 279-5700

E-mail: info@ifat.hu

<http://kki.hu>

Jelen elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik és nem tekinthetők a Külügyi és Külgazdasági Intézet, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, illetve Magyarország Kormánya álláspontjának.

© Fejérdy Gergely, 2020.

© Külügyi és Külgazdasági Intézet, 2020.

ISSN 2416-0148

Összefoglaló: A francia önkormányzati választásokat eredetileg 2020. március 15-ére és 22-ére tűzték ki. A hatévente megtartott szavazás elsősorban a települési szintű politizálás szempontjából bír nagy jelentőséggel, illetve a társadalompolitika „rezgéseiről”, aspirációiról ad egy pillanatképet. A tanulmány arra keres választ, hogy valójában mitől volt különleges a 2020-as helyhatósági választás két fordulója. Nyilvánvaló, hogy a koronavírus miatt szokatlan módon zajló voksolás már önmagában egyedi körülményeket teremtett, de elemzésünk sokkal inkább azokra a kérdésekre keresi a választ, ez hogyan befolyásolta a francia belpolitikai viszonyokat. Kik lettek a valódi nyertesei és kik a vesztesei? Milyen hatása van a francia belpolitika jövőjére a helyi szintű képviselők megválasztásának? A voksolás eredményei és körülményei mennyiben adnak magyarázatot a július 3-án bekövetkezett kormányfőváltásra, illetve a július 6-án felálló új francia kormány megalakulására, és milyen forgatókönyvek várhatóak a 2022-es elnökválasztás perspektívájában?

Kulcsszavak: Franciaország, önkormányzati választások, Emmanuel Macron

Abstract: *The French municipal elections were originally fixed for 15 and 22 March 2020. The municipal vote held every six years is of great importance primarily from the point of view of politicization at the settlement level, and because it gives a snapshot of its “vibrations” and aspirations of social policy. The present study looking for answer the question of what the 2020 municipal elections was really special. It is clear that voting in an unusual way due to the coronavirus has already created unique circumstances in itself, but the subject of our analysis is much more about the extent to which this has affected French domestic policy. Who became the real winners and who were the losers? What is the impact on the future of French domestic politics of the election of otherwise local representatives? To what extent do the results and circumstances of the vote explain the change of head of government on 3 July and the formation of a new French government on 6 July and what scenarios are expected in the perspective of the 2022 presidential election?*

Key words: France, municipal elections, Emmanuel Macron

BEVEZETÉS

A francia önkormányzati választásokat eredetileg Emmanuel Macron államfő mandátumának félidejéhez közel, 2020. március 15-ére és 22-ére tűzték ki. A hatévente megtartott helyhatósági választás elsősorban települési szintű politizálás szempontjából bír nagy jelentőséggel, illetve azért is, mert a társadalompolitika „rezgéseiről”, aspirációiról ad pillanatképet. Nem elhanyagolható tényező az

sem, hogy a megválasztott önkormányzati képviselők jelentős szereplői a háromévente megtartott francia szenátusi választásoknak is, így a törvényhozási folyamatba is beleszólhatnak indirekt módon (A 348 tagú francia szenátust electorok választják, akik között jelentős számban vannak önkormányzati képviselők. A helyi politika megválasztott tisztségviselőinek támogatása alapvető a szenátori jelöltség megszerzéséhez. A francia szenátus tagjainak felét 3 évente újrasztják, mandátumuk 6 évre szól. 2020 szeptemberében 170 szenátor mandátuma jár le).

A tanulmány arra keres választ, hogy valójában mitől volt különleges a 2020-as helyhatósági választás két fordulója. Nyilvánvaló, hogy a koronavírus miatt szokatlanul zajló voksolás már önmagában egyedi körülményeket teremtett, de elemzésünk sokkal inkább arra a kérdésre keresi a választ, ez hogyan befolyásolta a francia belpolitikai viszonyokat. Kik lettek a valódi nyertesei, és kik a vesztesei? Milyen hatása van a francia belpolitika jövőjére a helyi szintű képviselők megválasztásának? A voksolás eredményei és körülményei mennyiben adnak magyarázatot a július 3-án bekövetkezett kormányfőváltásra, illetve a július 6-án felálló új francia kormány megalakulására? Az önkormányzati választások elemzése önmagában egy pillanatképet ad a francia belpolitikáról, egyben lehetőséget biztosít a francia politikai élet néhány foratókönyvének felvázolására is a 2022-es elnökválasztás perspektívájában.

A FRANCIA KORMÁNYPÁRTI VÁRAKOZÁSOK KÉNYSZERŰ MÓDOSULÁSA – PÁRIZS ELVESZTÉSE

Macron elnök és környezete kezdetben bizakodóan állt az önkormányzati választásokhoz. Az államfő és pártja lehetőséget látott abban, hogy [helyi szinten is meg tudja vetni a lábát](#). Ez fontosnak is tűnt, mert a legutóbbi helyhatósági választás 2014-ben volt, amikor a Macron által életre hívott mozgalom (*En Marche!* – *Lendületben*) még nem létezett. A kormánypárt helyi szintű széleskörű megjelenésének tervét segítette az is, hogy [a polgármesterek szokatlanul nagy számban nem kívántak újraindulni](#). Macron pártja elsősorban már befutott, a jó esélyekkel induló, nem egyszer a mérsékelt jobboldalhoz tartozó, vagy szocialista, esetenként független polgármesterjelöltekkel próbált szövetséget kötni. A kormányzó párt 76 helyen jobboldali, 33 helyen pedig baloldali jelöltekkel kötött megállapodást [a 9000 főnél nagyobb településeken](#). Macron mozgalma jónéhány esetben párton kívül politikusok mögé állt, hogy ezzel is növelje mandátumainak számát. Az elnök pártja már az Európai Parlamenti választások után, 2019 júniusában elkezdett készülni az önkormányzati választásra. Különleges hangsúlyt fektetettek arra, hogy nagyvárosokban, és különösen Párizsban – amely szimbolikus jelentőséggel is bír – a polgármesteri pozíciókat szerezzen. A francia főváros kapcsán azonban nagyon hamar rivalizálás alakult ki a mozgalmon belül. Macron pártjának több befolyásos személyisége is indulni kívánt. Így Benjamin Griveaux kormányzóvivő, Mounir Mahjoubi volt informatikai

ügyekért felelős államtitkár, illetve a népszerű matematikus, nemzetgyűlési képviselő Cédric Villani. A kormányzó párt 2019. július 9-én döntött arról, hogy kit indít hivatalosan a francia fővárosban. Macron jelöltje Párizsban így lett Benjamin Griveaux. Ellenfele, Cédric Villani, azonban nem volt hajlandó ezt a döntést elfogadni és tovább folytatta a kampányát. 2020 januárjában ki is zárták a kormánypártból, majd májusban 16 képviselőtársával létrehozta az Ökológia, Demokrácia Szolidaritás (EDS) frakciót a nemzetgyűlésben. Mindeközben Benjamin Griveaux kampánya nem hozta a remélt eredményeket.

2020 február elején a jelölt csupán 16%-os támogatottságnak örvendhetett [a közvéleménykutatásokban \(pl. Odoxa\)](#), miközben kihívóinak, az újrainduló szocialista főpolgármesternőnek, Anna Hidalgo 23%-ot, a Republikánusok jelöltjének, Rachida Datinak pedig 20%-ot prognosztizáltak. Benjamin Griveaux végül a közösségi hálón megjelent, vele kapcsolatba hozható intim videófelvétel miatt [2020. február 14-én lemondott a jelöltségről](#). Macron pártja 2020. február 16-án az egészségügyminisztert, Agnes Buzyn-t tette meg helyette jelöltnek. Az Egészségügyi Minisztérium élén Olivier Véran követte a politikusnőt, aki egy hónappal az első forduló előtt kezdte el a kampányát. Anges Buzyn-nek sem sikerült Griveauxnál jobban mozgósítania a választókat. A sokak által felvetett elképzelés, miszerint a volt egészségügyi miniszter [koalícióra lépne a Republikánusok jelöltjével](#), Rachida Dativál, végül nem valósult meg, még úgy sem, hogy programjuk rendkívül közel állt egymáshoz. Március 15-én az első fordulóban 17,26%-os támogatottsággal harmadik helyen végzett, így bejutott ugyan a második fordulóba, de ekkor már nagyon kevés esély látszott a győzelemre. A voksolás másnapján a [Le Monde, francia napilapnak adott interjújában](#), mint volt egészségügyi miniszter kritizálta Macron döntését az önkormányzati választások első fordulójának megtartásával kapcsolatban. Hangsúlyozta, hogy a koronavírus veszélyessége már korábban ismert volt, ezért a választások megtartása felelőtlen döntés volt. Kijelentése megdöbbenést keltett, miközben magát Buzynt diszkreditálta. A kormánypárt párizsi főpolgármester-jelöltje hiába tért vissza április elején önkéntes alapon orvosi praxisához, májusban, amikor újra a politikai porondra lépett, egyetlen közvéleménykutató sem mérte esélyes jelöltnek. Június 28-án a várakozásoknak megfelelően 13 százalékkal a francia főváros jelöltjei közül a legrosszabb eredményt érte el a második fordulóban. Villani már az első fordulóban kiesett, s végül a két kormánypárti főpolgármester-jelölt még önkormányzati képviselői tisztséget sem nyert.

Párizsi veresége azért is érintette fájdalmasan Macron mozgalmát, mert eredetileg a nagyvárosok között a francia főváros és Strasbourg tűnt leginkább meghódíthatónak, végül azonban egyik helyen sem sikerült megszerezni a polgármesteri széket. Elzász fővárosában legnagyobb meglepetésre a francia zöld párt (EELV) jelöltje, Jeanne Barseghian szerezte meg voksok 41,71%-át, kormánypárti ellenfele, Alain Fontanel csak 34,96%-ot kapott.

A francia kormánypárt két fordulóban nyújtott gyenge szereplése nem lepte meg az elemzőket, erre már a voksolás kezdete előtti felmérésekből is következtetni lehetett. Az Odoxa-CGI közvéleménykutató 2020 januárjában publikált eredményei

szerint a szavazók 30%-a Macron elleni szankcióként fogta fel a voksolást, és mindössze 12% kívánta mindenáron támogatásáról biztosítani az államfőt. A fennmaradó 58% helyi szintű kérdések alapján kívánt dönteni. Az [elemzés](#) arra is rámutatott, hogy viszonylag alacsony részvételi szándék mellett a legaktívabbak a Nemzeti Összefogás (RN) és a zöldek (EELV) támogatói. A közvéleménykutatás azt is aláhúzta, hogy a választók többsége, 52%-a nem kíván polgármesterváltást. Az önkormányzati választásokkal kapcsolatos állampolgári hozzáállást jelentősen befolyásolta a nyugdíjreform, amely széleskörű felháborodást generált, illetve hatással volt a választókra a januárban már Franciaországban is megjelenő, márciusra egyre jelentősebb mértéket öltő koronavírus-járvány is.

Macron elnök és köre 2019 decemberétől egyre nyilvánvalóbban érzékelte, hogy a választások akár súlyos vereséget is hozhatnak, ezért megpróbált olyan stratégiát kidolgozni, amely egy kedvezőtlen forgatókönyv esetén is tompítja a kudarc negatív hatását. Így született meg 2019. december 10-én [belügyminiszeri rendelet](#), amely a 9000 főnél kevesebb lakosú települések esetében a jelöltek politikai hovatartozását nem tüntette volna fel, illetve széleskörben bevezette volna „különböző centrum” pártok elnevezést, amellyel az ellenzék szerint egyértelműen a kormánypártnak kedvezett volna. A rendelet végül nem lépett hatályba, mert a Republikánus párt megtámadta az Államtanács előtt.

A francia kormánypárt várható rossz szereplése mellett [egyértelműen lát-szott már 2020 februárjában](#), hogy a zöldpárt EELV több nagyvárosban, így például Rouenban, Grenobleban és Lyonban is jó esélyekkel indul. A március 15-dikei első forduló előtt végzett közvéleménykutatások már rámutattak arra is, hogy a választók [a települések többségénél az újra induló polgármestereket támogatják](#), illetve, hogy a koronavírus megjelenésével a voksolási szándék fokozatosan csökken.

A FRANCIA ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS ELSŐ FORDULÓJÁNAK MEGTARTÁSA KÖRÜLI VITÁK

Franciaországban 2020. január 24-én jelent meg először bizonyítottan [a koronavírus. 2020. március 7-étől radikális növekedésnek indult](#) a kór, ekkor hirtelen 55%-kal nőtt a regisztrált fertőzöttek száma, ami elérte 949 főt. Már március 8-án felmerült a járványellenes intézkedések harmadik fokozatának bevezetése az országban, de erre csak március 14-én, egy nappal a helyhatósági választások előtt került sor. Ekkor a francia egészségügyi hatóságok már nem a koronavírussal fertőzöttek azonosítására, hanem a súlyos tüneteket produkáló betegekre koncentráltak, illetve a járvány terjedésének megfékezésére tettek kísérletet. Március 12-én Emmanuel Macron elnök beszédet intézett a franciákhoz. Ekkor jelentette be többek között az iskolák bezárását és a 100 főnél több személyt mozgósító összejövetelek megtiltását (Macron (2020), *Elysée.fr* (Francia Köztársasági Elnöki Hivatal)). Március 14-én további szigorításokról döntött a francia végrehajtó hatalom,

így például a színházak, szórakozóhelyek és éttermek bezárásáról, illetve az egészségügyi személyzet megerősítéséről, valamint a betervezett, nem életmentő orvosi beavatkozások elhalasztásáról. Ilyen körülmények között komolyan felmerült, hogy elhalasztják a helyhatósági választások első fordulóját. Március 12-én Edouard Philippe miniszterelnök egyeztetett a francia ellenzéki pártok vezetőjével, akik egyöntetűen az első forduló megtartása mellett álltak ki. A közvéleménykutatók szerint még 2020. március 12-én is a lakosság 64%-a az önkormányzati választások eredeti időpontban történő megtartását támogatta. Mindeközben március 8-tól Emmanuel Macron komolyan fontolóra vette a voksolás elhalasztását, de végül elállt ettől.

A kormánypárti politikusok többsége később az ellenzék felelőségét hangsúlyozta ebben a döntésben. Különösen a Szenátus jobbközép, republikánus-párti elnökének, az ország harmadik közjogi méltóságának, Gérard Larcher-nak azon kijelentését támadták, hogy nyilvánosan fogja elítélni a francia államfő lépését, ha nem engedi a szavazás megtartását március 15-én. Számos elemző szerint Macron, Christian Jacob republikánus pártvezető – akiről a voksolás napján derült ki, hogy koronavírussal fertőződött – kijelentését értelmezte ultimátum jellegűnek. A politikus ugyanis azt mondta, hogyha az államfő a voksolás elhalasztása mellett dönt, akkor azt [az ellenzék „puccsként” fogja értékelni](#). A jobbközép pártvezető politikusai később azzal érveltek, hogy azért kívánták megtartani az első fordulót, mert akkor még nem volt érvényben a járvány elleni védekezés harmas fokozata.

Ma már nyilvánvaló, hogy Macron elnök döntését elsősorban a politikai megfontolások, és nem az egészségügyi tanácsadók véleményei befolyásolták. Az államfőhöz befutó információk egyértelműen a helyhatósági választások megtartására készítettek, ugyanis az a kisebb rossznak tűnt, mint hogy azzal vádolják meg, hogy a demokratikus jogok gyakorlásában akadályozza az állampolgárokat, és az elodázással saját pártja számára akar előnyöket szerezni.

2020. március 5-én – amikor a belügyminiszter egyeztetett velük – az önkormányzatokat tömörítő egyesületek képviselői, köztük Francois Baroin is még a választások megtartása mellett foglalt állást. Sokan azzal érveltek, hogy 1958 óta egyszer sem került sor voksolás elhalasztására. Macron számára az is politikai érveként hathatott, hogy a rendkívüli szembenállást kiváltó nyugdíjreform kapcsán a francia kormányfő az alkotmány 49. törvénycikkének 3. paragrafusa által kínálgató lehetőséghez kívánt nyúlni, ami jelentős felháborodást szült a társadalomban. Edouard Philippe miniszterelnök február 29-én bejelentette, hogy a jelentős tüntetéseket és sztrájkot kiváltó törvénytervezetet szavazás nélkül kívánja elfogadtatni, amire lehetőséget ad számára francia alaptörvény. Ez a lépés széleskörű nemtetszést váltott ki, és ismét felerősítette azt a nézetet, hogy Macron mindent erőből kíván megoldani. Mindezt figyelembe véve, elsősorban saját jobb megítélése érdekében [a francia államfő a választások első fordulójának megtartása mellett döntött](#).

Többen voltak azonban, akik még március 14-én sem tartották volna lehetetlennek a visszalépést. A francia alkotmány 16. paragrafusa ugyanis lehetővé teszi, hogy az utolsó pillanatban visszavonja döntését. Macron azonban nem kívánt élni ezzel a rendkívüli hatalmat biztosító jogával, több elemző szerint azért, mert félt annak

politikai következményeitől, különösen, hogy egy ilyen döntéssel még inkább maga ellen hangolta volna a közvéleményt. Megjegyzendő, hogy az első forduló megtartását a kormánypárt részéről csak néhányan ellenezték.

A voksolás előestéjén, amikor már 4500 fertőzöttről és 91 halálos áldozatról szóltak a hírek, több politikus is kongatni kezdte a vészharangot. A normandiai régió elnöke, Hervé Morin március 14-én elsőként hangsúlyozta, hogy el kell halasztani az önkormányzati választásokat. Ezt szorgalmazta aznap Valérie Pécresse, Ile-de-France régió elnökasszonya, Xavier Bertrand, Hauts-de-France régió elnöke, lehetséges elnökjelölt aspiránsok, és még további három régióvezető is. Macron elnök az egyre növekvő tiltakozás ellenére hajthatatlan maradt. Március 15-én a szavazatát a Pas-de-Calais megyei Touquet városában leadó államfő hangsúlyozta, hogy a koronavírus okozta nehéz helyzetben fontos az állampolgári és demokratikus kötelezettségeknek eleget tenni, miközben minden egészségügyi óvintézkedést be kell tartani. [Macron úgy vélte](#), ha mindenki elmegy vásárolni, vagy más indokkal kilép az otthonából, akkor szavazni is el tud menni. Az államfő példamutatása azonban csak a szavazásra jogosultak 44,66%-át győzte meg. Annak ellenére, hogy a jó idő miatt a francia lakosság tömegei tolongtak közparkokban, éttermekben a koronavírus terjedésének megelőzése érdekében hozott intézkedések figyelembevételével, kevesen mentek el szavazni. Ezzel párhuzamosan többen [a választások megtartását „szürrealistának” tartották](#), és Macron elnök, valamint a francia kormány kiemelt felelősségét emlegették.

A FRANCIA ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK ELSŐ FORDULÓJA

A 2020. március 15-én megtartott francia önkormányzati választások első fordulója az előzetes várakozásoknak megfelelően rekordalacsony részvétel mellett zajlott. 1983-tól tartó csökkenő tendencia 2020-ban szokatlanul nagy mértéket öltött, a választásra jogosultaknak csupán 44,66%-a járult az urnákhoz, míg a részvétel 2014-ben még 63,55%-os volt.

A koronavírus árnyékában megtartott választáson úgy tűnt, hogy az állampolgárok leginkább az ismert és a már bevált mellett döntöttek. Így a tradicionális pártok, a szocialista párt és a jobbközép Republikánus Párthoz köthető jelöltek, akik 2014-ben jelentős győzelmet arattak, ismét jól szerepeltek, különösen a kis és közepes méretű településeken. A 15 ezer főnél népesebb városokban a [baloldali polgármesterek 40%-át, a jobbközéphez tartozó polgármesterek 50,1%-át újraszavaztatták](#). Franciaország legszegényebb megyéjében, Seine-Saint-Denis-ben, ahol a bevándorlók száma rendkívül magas, több helyen már az első fordulóban győzedelmeskedtek [a klientelista polgármester jelöltek](#), amelyek többsége elsősorban a helyi muzulmán közösség egy részét próbálták megnyerni. Drancyban így győzedelmeskedett például Christophe Lagarde, a Republikánus párttal szövetséges jobbközép párt, az UDI elnökének és nemzetgyűlési frakcióvezetőjének a felesége.

A Republikánus Párt részéről például Christian Estrosi, Nizza polgármestere már az első fordulóban majdnem elnyerte a városvezetésére a bizalmat, Toulouse esetében szintén ezt történt, ahol Jean-Luc Moudenc végzett az élen. A dél-franciaországi nagyvárosban azonban jelentős visszhangot váltott ki, hogy a második helyezett [baloldali jelölt támogatására biztatott a több helyen külön listát állító, de jelentősebb pozíciót nem nyerő, a Muzulmán Testvérekhez közelálló párt](#), a Francia Muzulmánok Demokratikus Szövetsége (UDMF). Ez a szegregációt hirdető párt több, zavargásoktól hírhedt településen (például Joué-lès-Toursban) indított jelöltet, de támogatottsága rendkívül alacsony volt. Több francia politikus, köztük a szenátus republikánus frakcióvezetője, Bruno Retailleau, élesen támadta az elkülönülést hirdető pártlistákat. 2019 októberében törvényjavaslatot nyújtott be, hogy ezek indulását megakadályozza. Ez 2020-ban még nem sikerült, összesen 10 ilyen [szegregációt hirdető, leginkább muzulmán csoportokhoz kapcsolódó párt indult](#) az önkormányzati választásokon, de látványos sikert egyik sem ért el. A nagyvárosokban az országos politikában jelentős szerepet játszó, elsősorban baloldali pártok mögé sorakoztak fel, ami azonban Toulouse esetében negatív hatást eredményezett: a második fordulóban a Republikánus jelölt győzött több, mint 51%-kal.

A jobbközép ellenzéki párt volt az egyik nyertese az önkormányzati választások első fordulójának, hiszen a 100 ezer főnél kisebb települések többségében megszerezte a polgármesteri széket. A politikai formáció különösen szemmel tarott személyisége, a Francia Önkormányzati Szövetségének elnöke (egyes feltevések szerint esetleges jövőbeni elnökjelölt), Francois Baroin Troyesban 66,78%-kal már az első fordulóban nyert. Orléans, Saint-Etienne és Orange városokban a jobbközép párt első helyen végzett.

A szocialista párt jelöltjei is (a párt országos szintű szétforgácsolódása ellenére) jelentősebb eredményt értek el. Martin Aubry, Lille polgármestere az első helyen végzett, ahogyan Stéphane Le Foll Le Mansban, illetve Francois Rebsamen Dijonban.

Marine Le Pen ugyancsak történelmi pártként említhető Nemzeti Tömörülése jórészt meg tudta tartani 2014-ben megszerzett szerény pozícióit. Újrainduló jelöltjei többségét megválasztották, így többek között Fréjusban David Rachilne, Hénin-Beaumontban Steeve Briois, Béziersben Robert Ménard, Perpignanban pedig Louis Aliot, a párt alelnöke végzett az első helyen.

A nagyvárosokban, ahol [2020-ban jelentősen nagyobb politikai választék volt, mint korábban](#), átlagosan 24 lista indult, miközben 2014-ben ez a szám mindössze 6 volt. Túlnyomó többségében nem született végeredmény az első fordulóban, de már jól körvonalazódtak azok a tendenciák, amelyek aztán a második fordulóban beigazolódtak, ilyen volt például a francia zöld párt előretörése. Lyonban Gérald Collomb leköszönő polgármesterrel szemben Grégory Doucet (EELV) szerezte meg a legtöbb voksot, 22,55 %-ot. A zöld párt szintén első helyen végzett Strasbourgban, Grenobleban és Besançonban,

A kormánypárt számára győzelmet jelentett, hogy a közpénzekért felelős miniszter, korábbi jobbközéppárti politikus Gérald Darmanin Tourcoingban már az első fordulóban megnyerte a választásokat. A miniszterelnök, Edouard Philippe, Le Havre

korábbi polgármestere, aki egyébként nem tagja Macron pártjának, nem kapta meg a voksok többségét, csak 43,59%-ot szerzett, de első helyen végzett. A második forduló előtt a kormánypárt vezetője, Stanislas Guérini azzal büszkélkedett, hogy az első fordulóban [10 ezer önkormányzati képviselői helyet nyertek](#), azonban ez a szám az 560 ezer önkormányzati mandátumhoz viszonyítva szerénynek mondható.

Az első fordulóban Franciaország 34.967 településéből 30.151-ben megválasztották a polgármestereket és az önkormányzati képviselőket. Második forduló tehát csak [4816 helyen kellett tartani](#), s ezekből csupán 1541 olyan település volt, ahol a lakosság száma nem haladja meg az ezret.

A március 15-én megválasztott polgármesterek és önkormányzati képviselő-testületek azonban nem kezdhették meg működésüket, mert március 17-től részleges kijárási tilalom lépett életbe, így alakulóülésre nem kerülhetett sor. Egy [május 13-án közzétett rendelet május 23-ától engedélyezte a települések közgyűlésének összehívását](#), így a községek új vezetői és testületei csak bő két hónappal a választások első fordulóját követően kezdhették meg munkájukat. Május 22-én döntött a francia kormány arról, hogy a második forduló időpontját június 28-ra tűzi ki. A második forduló előtt kicsit több, mint egy hónap maradt csupán a kampányra, ami lényegesen nem tudta módosítani az első fordulóban kialakult tendenciát.

A MÁSODIK FORDULÓ ELHALASZTÁSA

Az első forduló másnapján, amikor egyértelművé vált, hogy Franciaország rövidesen az olaszországi súlyos egészségügyi helyzettel találhatja szembe magát, nem volt semmi kétség afelől, hogy a francia államfő kénytelen a március 22-ére tervezett helyhatósági választások második fordulóját elhalasztani. Már március 15-e előtt felmerült, hogy szükséges lesz a lakhelyelhagyási korlátozások bevezetése, ami a szavazást lehetetlenítette volna el. Macron elnök erről március 22-én a [JJD-nek adott interjújában](#) azt állította, hogy valószínűleg a kérdés el is dőlt március 15-én, miután az egészségügyi helyzetet figyelő „Tudományos Tanács Covid-19” (a koronavírus járvánnyal kapcsolatos tudományos tanácsot 2020. március 11-én állította fel a kormány) is megerősítette, hogy nem javasolja a választások megtartását. Ebben politikai szinten is teljes volt az összhang. Az ellenzék és a kormánypárt részéről is több vezető politikus, köztük Bruno Le Maire, gazdasági miniszter, Olivier Véran egészségügyi miniszter, a Republikánus Párt részéről a két ház frakcióvezetője, Bruno Retailleau és Damien Abad, Marine Le Pen, a Nemzeti Összefogás pártjának vezetője, a zöldek részéről a pártelnök, Yannick Jadot, illetve a Jean-Luc Mélenchon vezette „Lázadó Franciaország” párt részéről Francois Ruffin képviselő is ezt a véleményt erősítették meg.

A helyhatósági választások második fordulójának elhalasztásáról március 16-án Edouard Philippe francia miniszterelnök egyeztetett a két ház elnökével, illetve a parlamenti pártok vezetőjével. A francia politikai elit egyetértett a javaslattal. Június 17-én a [Journal du Dimanche hetilap honlapján 36 nagyváros](#) polgármesterjelöltje,

köztük Anne Hidalgo, Párizs polgármestere is külön felhívásban követelte a második forduló júniusi megtartását. A miniszterelnök azt javasolta, hogy az első forduló eredményeit őrizték meg, [a második fordulót pedig lehetőség szerint június 21-én tartásuk meg](#), vagy ha a járványhelyzet még ekkor sem teszi lehetővé, legkésőbb szeptemberben. A második fordulóra végül június 28-án kerülhetett sor.

A MÁSODIK FORDULÓ ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

A június 28-i második forduló az erőjelzéseknek megfelelően rekordalacsony részvétellel zárult, mindössze 41,67%-a járult az urnákhoz, míg hat évvel ezelőtt 62,13% volt ez az arány. Az alacsony választási kedv kérdőjelet vet fel a megválasztottak legitimitását és a francia demokrácia működését illetően. Voltak olyan települések, ahol a voksok 10%-ával már polgármester lehetett valaki. Például Mulhouse-ban Michele Lutzot a város lakóinak [9,67%-a választotta meg a város élére](#). Gérald Darmanin minisztert Tourcoing választásra jogosult lakosságának csak 20%-a szavazta meg. Jelentős volt a választási nyilvántartásba be nem jelentkezők száma is. Kimutatható volt, hogy az alacsonyabb végzettségű és [szerényebb körülmények között élő választók többsége nem ment el szavazni](#). Ez a távolmaradás annál is inkább feltűnő, mert [a közvéleménykutatások szerint](#) a franciák leginkább helyi képviselőiket kedvelik, így joggal feltételezhető, hogy azok megválasztását is fontosnak tartják.

Elemzők sokszor a koronavírus-járvánnyal magyarázzák az alacsony választási részvételt, de ez a második fordulónál már csak kismértékben, és elsősorban az idősebb korosztály esetében befolyásolta a voksolási kedvet. Általánosságban megállapítható, hogy ismét nyilvánvalóvá vált a franciák évek óta tapasztalható nagyfokú kiábrándultsága a politikából és a politikusokból még helyi szinten is. Jean Petaux, a bordeauxi Sciences Politiques [egyetem tanára szerint](#) ez a közéleti szereplők iránti bizalmatlanság aggodalomra ad okot a társadalom részéről, mert szerinte ez erősíti a kisebbségek többségen gyakorolt uralmának a megvalósulását. Hangsúlyozta, hogy teljesen irreális, sőt romboló hatású a két fordulót három hónap különbséggel megtartani. A megválasztott politikusok legitimitációs problémájára válaszul [több elemző javasolta](#), hogy az 1000 főnél kisebb településeknél érvényben lévő szabályt, amely szerint a választásra jogosultak legalább 25%-os támogatottsága mellett lehet valaki polgármester, ki kéne terjeszteni nagyobb lélekszámú településekre is, illetve meg kellene erősíteni a társadalmi kohéziót az állampolgárok és az állam között fennálló testületeken (kamarák, országos egyesületeken stb.) keresztül.

A francia elemzők többsége szerint a fentiek alapján a média által különösen is hangsúlyozott „zöld cunami” megállapítás teljesen relatív, sőt félrevezető. A politikai formáció ugyanis a 20 ezer lakosnál nagyobb településeken csupán [12 helyen győzedelmeskedett](#), míg a Republikánus Párt 261, a szocialista párthoz köthető baloldali jelölt 49, a centrista formációk (UDI, LREM) pedig 21 helyen nyertek. A francia zöld párt, amely 13,5%-ával 2019-ben a várakozásokon felül jól szerepelt

az Európai Parlamenti választásokon, 2020-ban az önkormányzati voksoláson jelentős nagyvárosok főpolgármesteri székének megszerzésével ugyan látványos szereplő lett, de összességében, országos szinten nem nyújtott politikai földrendést hozó eredményt. Lyon, Bordeaux, Strasbourg, Tours, Grenoble és Besancon elnyerése az EELV számára lehetővé tette, hogy a francia politikai palettán figyelmet követeljen, de a szavazatok számát tekintve a francia társadalom széleskörű támogatását nem élvezte. Elemzők aláhúzzák, hogy [a távolmaradás sokat segített a francia zöldpártnak](#), mert az idősebb korosztály, amely inkább konzervatív, nem voksolt. Az EELV a nagyvárosok középkorú és fiatal rétegében növelte népszerűségét az elmúlt egy évben, de vidéken jelentéktelen politikai erő maradt. [Nagy kérdés, hogy mennyire tud önálló erőként jelen maradni](#), illetve esetleg a baloldali erők vezetését átvenni, hiszen a francia zöldpárt sorsa 1970-es évektől szorosan kötődött a francia baloldal különböző formációhoz annak ellenére, hogy a 2000-es évektől a környezetvédelmi téma a jobbközép és a centrum pártoknál is egyre markánsabban jelent meg. Szintén problematikus, hogy [a zöldekre szavazók jelentős része nincs tisztában az EELV valós programjával](#), politikai nézeteivel

Macron elnök szándéka egyértelműen látszik: szeretné kifogni a szelet a zöldpárt vitorlájából, így többek között [a második forduló másnapján, június 29-én](#) elfogadta a kilenc hónapja létrehozott, úgynevezett polgári klímakonvenció elnevezésű kezdeményezés által javasolt 149-ből 146 pontot, illetve 15 milliárd eurós pénzügyi forrást ígért, miközben a [kormányparti kommunikáció](#) is egyre nyilvánvalóbban megjeleníti ezt az irányt.

Több [francia politológus rámutatott](#) arra, hogy bár kevesebb figyelmet kapott a médiától, de a valós győztes a mérsékelt jobboldal. Június 28-án nem sikerült ugyan az első fordulóban érzékelhető dinamikát fenntartani, és két szimbolikus várost, ahol évtizedekig uralmon voltak, Marseillet és Bordeauxt is elvesztette a Republikánus Párt, de ezen veszteségek ellenére megmaradt a helyi szinten leginkább beágyazott politikai formációként. Christian Jacob, a republikánusok vezetője a France 2 televízió választási adásában meg is állapította, hogy pártja az ország településeinek több mint 50%-át tartja a kezében. A 9000 lakosú, vagy annál nagyobb községek 57%-át valóban a Republikánus Párt szerezte meg. A 454, 20 ezer főnél nagyobb lakossággal bíró település közül 261-ben a jobbközép győzedelmeskedett. Sikerült megszerezni a francia külügyminiszterhez, Jean-Yves Le Drianhoz köthető Loiret városát, vagy a belügyminiszter Christophe Castaner politikai pályájának fontos helyszínét, Forcalquiert. További nagyvárosok is a kezükön maradtak, így például Toulouse, Nice, Metz, Saint-Etienne, de Marseille hetedik kerületében (amely önmagában 150 ezer lakosú) szintén ők győztek. Azok a polgármesterjelöltek, akik valamilyen (elsősorban kormányparti), szövetségben bíztak, szinte mind elvéreztek. Összességében a jobbközép párt megőrizte dominanciáját vidéken. Damien Abad, a republikánusok nemzetgyűlési frakcióvezetője, illetve a párt egyik alelnöke, Guillaume Peltier szerint a cél, hogy [a környezetvédelem területén meglévő elkötelezettséget nyilvánvalóvá tegyék](#) a választók előtt, és így a nagyvárosokat is meg tudják nyerni. A 2017-ben vereséget szenvedő jobbközép párt a 2020-as önkormányzati választásokon elért eredményével fontos lépést tett a talpra állás felé.

A többpárti baloldali összefogás 25 éves jobboldali uralom után szerezte meg Franciaország második legnagyobb városát, Marseillet. A szocialista párt több helyen meg tudta őrizni pozícióit, így például Párizsban, Nantesban, Dijonban, Rennesben, sőt, több helyen a kommunista párttól is sikerült elhódítani régóta kézben tartott városokat, mint például Saint-Denis-t. A Szocialista Párt azonban a települések többségénél a zöldek, illetve más baloldali formációk támogatására szorult, így a párt önálló talpra állása a 2017-es választási vereség után nem tűnik reális forgatókönyvnek, de Párizs polgármestere, Anne Hidalgo a francia társadalom környezetvédelem iránti növekvő érzékenysége miatt meghatározó szereplője az országos politikának.

A szélsőbaloldal, a 2017-es választások egyik meghatározó pártja, a Jean-Luc Mélenchon vezette „Lázadó Franciaország” (LFI) [rendkívül szerény eredményt ért el](#), összesen 35 polgármesteri széket szereztek meg. A Francia Kommunista Párt (PCF), amely korábban helyi szinten jelentős szereplőnek számított, 2020-ban számos, hosszú évtizedek óta kézben tartott településen vereséget szenvedett (például Saint-Pierre du Corps-ban, ahol 1920 óta volt hatalmon), és az önkormányzati szférában lényegében [elvesztette befolyását](#).

Az országos politikában meghatározó szereplőként ismert két párt: a Marine Le Pen vezette Nemzeti Tömörülés és az államfőhöz köthető LREM az önkormányzati választásokon nem ért el átütő eredményt, szinte észrevétlen maradt a második fordulóban.

Marine Le Pen pártja ugyan elnyerte története első 100 ezer lakosnál nagyobb városának, Perpignannak a vezetését, ahol a politikai formáció, alelnöke Louis Aliot lett a polgármester, ennek ellenére Nemzeti Tömörülés összesített pozíciója nem változott. A párt a 20 ezer lakosnál nagyobb településekből összesen hatot tudott csak meghódítani.

Ezzel párhuzamosan Macron elnök, aki eredetileg mozgalmi helyi megjelenését kívánta elérni, a 2017-ben őt győzelemre segítő tábor egy részét is elvesztette. Ennek eklatáns példája Párizs mellett Lyon volt, ahol a kormánypárt kénytelen volt kizárni Gérald Collombot, miután május 27-én Laurent Wauquiez-val, a republikánusok Auvergne-Rhône-Alpes régió elnökével lépett szövetségre. Macron pártjának a győzelem reményében indított szövetségkeresése a visszajára sült el. A kormánypárti vereség mellett a tisztázatlan, illetve nehezen követhető, vagy esetenként botrányos ügyek (Griveaux és Buzyn) az [elnöki imázst is erősen rombolták](#).

A francia kormánytagok közül öt szerzett mandátumot már az első fordulóban. Megválasztották Gérald Darminint polgármesternek, Franck Riester kulturális, Sebastien Lecornu területi kohézióért és önkormányzatokért, Marc Fesneau parlamenti kapcsolatokért felelős minisztereket, Geneviève Darrieussecq hadügyi államtitkárt pedig önkormányzati képviselőnek. Megjegyzendő, hogy ezek a politikusok szinte mind a jobbközép pártcsaládhoz tartoztak 2017 előtt. A második fordulóban a miniszterelnök is polgármesteri széket nyert, de ő nem tagja Macron pártjának. Ugyanakkor Marlène Schiappa, Gabriel Attal, Agnès Pannier-Runacher államtitkárok egyaránt [vereséget szenvedtek](#) és önkormányzati mandátumhoz sem jutottak. Összességében a kormányzó párt a várakozáson alul teljesített.

Az önkormányzati választások kapcsán az alacsony részvételi arány mellett a klasszikus pártok, a republikánusok és szocialisták helyi beágyazottságának megerősödését, a zöld politika növekvő népszerűségét és a nagyvárosokban baloldali előretörést lehet elkönyvelni. Az eredményen túl a választás a távolmaradás miatt a francia demokrácia működésével kapcsolatban vet fel kérdéseket, illetve a vártnál jelentősebb mértékben hatással lehet az országos politikára, és így a 2022-es elnökválasztásra is.

KONKLÚZIÓ ÉS VÁRHATÓ FORGATÓKÖNYVEK AZ ORSZÁGOS POLITIKÁBAN

A koronavírus-járvány árnyékában a francia önkormányzati választásokat rendkívüli körülmények között szervezték meg. Franciaország legújabbkori történetében soha nem volt még arra példa, hogy a két fordulót három hónapos különbséggel tartsák meg, vagy veszélyes egészségügyi helyzet közben bonyolítsanak le választást. A rendkívüli helyzet egyrészt fokozta a részvételi kedv már évtizedek óta megfigyelhető csökkenését, másrészt élesen láthatóvá tette francia társadalom megosztottságát a metropoliszok és a vidék között évek óta tátongó törésvonalak mentén. A két győztesnek mondható formáció – a jobbközép pártok, illetve a nagyvárosokat meghódító baloldal, ahol a zöldek (EELV) végeztek jó eredményekkel – ezt a két pólust reprezentálja.

Jól látható, hogy a 2017-ben összeomlani látszó klasszikus bal- és jobboldal nem szűnt meg Franciaországban, sőt, úgy tűnik, mintha kezdene magára találni. Macronnak nem sikerült megállítani a politikából való kiábrándulást, inkább az ellenkezője látszik felerősödni. Továbbra is úgy látszik, hogy a franciák többsége nem kívánja hatalomra juttatni a Marine Le Pen vezette radikális jobboldalt, de elégedetlen Macron felemás, mindenkit kielégíteni kívánó, így nehezen kiszámítható politikájával is.

Az önkormányzati választások adta pillanatképpel végérvényesen elindult a 2022-es elnökválasztási verseny, és az ebben érdekelt szereplők kénytelenek szem előtt tartani a június 28-án született végeredményeket. Az országos politika területén továbbra is a két legesélyesebb elnökjelölt 2022-ben Emmanuel Macron és Marine Le Pen. Egyes felmérések szerint a [jelenlegi államfő 5 százalékponttal győzne](#) a Nemzeti Tömörülés pártjának vezetője felett. Ugyanakkor a közvéleménykutatók szerint az első fordulót Marine Le Pen nyerné. Ez a scenárió azonban nincsen kőbe vésve, még ha a jelenlegi államfőnek valahol továbbra is érdeke lenne, hogy Marine Le Pen maradjon kihívója. Jóllehet, ez is kockázatos, hiszen a Nemzeti Tömörülés vezetője a koronavírus okozta gazdasági válság következtében kialakuló, illetve még az azt megelőző sárgamellényes és nyugdíjreformmal szembeni elégedetlenséget meglovagolva akár befutó is lehet a második fordulóban. Marine Le Pen 2022-es győzelme ugyan ma nem tűnik valószínűnek, de teljesen nem is zárható ki. A helyzetet bonyolíthatja, ha egy konzervatív

jelölt, mint például Philippe de Villiers, aki [nem zárta ki esetleges indulását a következő elnökválasztáson](#), újra jelölteti magát, mert akkor a Nemzeti Tömörülés tábora zsugorodásnak indulhat, bár utóbbi forгатókönyvre jelenleg kevés az esély.

A gazdasági és szociális elégedetlenség, Macron kevéssé meggyőző elkötelezettsége a környezetvédelmi politika területén (amit például Nicolas Hulot kormányból való távozása jól demonstrált), illetve a 2019-es EP-választásokon erőre kapó francia zöldek a baloldallal összefogva [komolyabb veszélyt is jelenthetnek 2022-re](#) a jelenlegi elnök számára. Ehhez segítséget nyújthat a nagyvárosok kulcspozícióinak kézben tartása is. Nem kizárt, hogy például Párizs polgármestere, aki jelenleg tagad minden ilyen irányú ambíciót, a baloldali erők összefogásával zöld elnökjelöltként indul két év múlva. Az EELV-n belül jelenleg kevés országos ismertségű politikus van, és a párt jelentősebb személyiségeinek ambíciói kiolthatják egymás esélyeit. Maga a pártelnök, Yannick Jadot [jelentette be, hogy készül az elnökválasztásra](#). Külső önjelöltek is vannak, mint például [Ségolene Royal](#), volt környezetvédelmi miniszter, de nem valószínű, hogy sikerülne szélesebb szavazói kört megnyernie. Ugyanakkor természetesen nem kizárt egy karizmatikus vezető kiemelkedése sem.

Macronnak azonban nem csak a baloldalra és Marine Le Penre kell figyelnie, hanem mindenekelőtt a jobbközépre. Az államfő 2017-től mindent megtesz annak érdekében, hogy lehetőség szerint a Republikánus Pártot és szövetségését, az UDI-t saját mozgalma alá gyűrje, vagy jelentéktelen politikai erővé tegye. A kormány meghatározó portfólióit is ezzel a megfontolással bízta rájuk. Az önkormányzati választások azonban rámutattak, hogy nem sikerült maradéktalanul megtörni ezt az irányzatot. Ráadásul több lehetséges jelölt is van, aki összefoghatja jobbközép táborát a helyi, önkormányzati szintre támaszkodva. Ilyen politikus például Francois Baroin, a Francia Önkormányzatok Szövetségének elnöke, vagy Xavier Bertrand, Hauts-de-France régió elnöke, de további nevek is szóba kerülhetnek. Macron egyre nyilvánvalóbban a mérsékelt jobboldali szavazótáborra támaszkodik leginkább, ezért a Republikánus Párt megerősödését nem engedheti meg, és különben sem kíván riválist ebből a táborból. Többek között ez az oka annak, hogy a 2021-ben esedékes [regionális és megyei választásokat el kívánja halasztani](#) az elnökválasztás utánra. Szintén ezért próbál republikánus politikusokat beemelni a kormányba. Így például a párt nemzetgyűlési frakcióvezetőjét, Damien Abad-t, illetve Guillaume Larrivé nemzetgyűlési, Didier Guillaume EP képviselőt, valamint a toulouse-i (most újraválasztott) polgármester Jean-Luc Moudenc neve is közszíjon forog, [mint lehetséges jövőbeni kormánytagok](#).

A miniszterelnök, aki hosszú hónapok óta nagyobb népszerűségnek örvend Macronnál, és a második fordulóban a voksok 59%-ával ismét megszerezte Le Havre polgármesteri székét, július 3-án lemondott, ami után egy teljesen új kormány állt fel, Jean Castex vezetésével. Ez egyfajta tabula rasa-t hozott. Edouard Philippe távozása érzékenyen érintheti Macron terveit, mert a népszerű volt miniszterelnöknek jelentős szerepe volt a jobbközép tábor szavazóinak megnyerésében. [Egyes elemzések](#) szerint hosszútávon a Le Havreba visszatérő politikus akár veszélyes is lehet a számára, hiszen ellenfélként is felléphet

2022-ben, ez azonban kevésbé tűnik valószínűnek. Edouard Philippe a miniszterelnöki pozíció elvállalásával némiképpen kompromittálódott a jobboldalon, így széleskörű jobbközép támogatást aligha tudhat maga mögött. Ráadásul nagyon úgy tűnik, hogy a volt államfő Nicolas Sarkozy és Emmanuel Macron a színpalak mögött együttműködnek. Az exelnök az ellene folyó peres eljárásokban számít utódjára, és ennek fejében segítségére van a jobbközép tábor riválisként történő felemelkedésének megakadályozásában. Ráadásul a miniszterelnök lemondása Macron számára azért is előnyös, mert így megszűnik az az árnyék, amit Edouard Philippe a népszerűségével hosszú idő óta az államfőre vetett, illetve legalább a látszata megteremthető annak, hogy Macron az utolsó két évében új politikát kíván folytatni. Az önkormányzati választásokon elszenvedett kormánypárti vereség és a korábról felhalmozódott feszültségek (a koronavírus-járvány kezelésével kapcsolatos kritikák, a nyugdíjreform-tervezet miatti felháborodás és a sárgamellényes tüntetések öröksége) arra készítetik az államfőt, hogy a 2022-es elnökválasztást szem előtt tartva látványos válaszokkal tegyen lépéseket. Macron tisztában van azzal is, hogy a részleges kijárási tilalom időszaka súlyos gazdasági következményekkel járt, ami a következő két évben komoly szociális problémákat fog eredményezni, ezért a társadalmi feszültségek tovább fokozódhatnak. Tudja, hogy az eddig elért eredmények egy részét, mint például a munkanélküliség csökkenését, elsöpörte a járvány. Ebben a kontextusban tehát a környezetvédelemnek és a szociális irányú politikának nagyobb hangsúlyt kell kapnia. Így ezeket a szempontokat a kormányváltásnál szem előtt kell tartani. Nem véltelen, hogy [felmerült Jean-Louis Borloo](#), Sarkozy elnök volt környezetvédelmi miniszterének neve, mint Edouard Philippe utódja, de végül egy másik, szintén jobboldali kötődésű politikus, polgármester és egyben magasrangú kormánytisztviselő, Jean Castex lett az, aki kiemelkedő szervezési képességéről ismert, s az ország vidéki és nagyvárosi realitásaival, szociális és egészségügyi kérdéseivel is tisztában van.

A [Sarkozyhez közelálló személyiségként ismert](#) új kormányfőt 2020. március 15-én Prades-ban (6000 lelkes pireneusi településen) 75,7%-al az LR színeiben választották polgármesterré. Ez a tény jól mutatja, hogy Macron elnök számára nyilvánvaló a jobbközép párt önkormányzati választási győzelme, amelynek lendületét megpróbálja saját céljaira felhasználni. Castex ráadásul a koronavírus-járvány alatt bevezetett részleges kijárási tilalom feloldását vezényelte le általános elismerés mellett, ráadásul kiváló kapcsolati hálóval rendelkezik a francia politikai elit jobb és baloldali köreiben is, így nehezen támadható. [A július 6-án kinevezett új kormány jól tükrözi az önkormányzati választások eredményét.](#) Barbara Pompili, korábban szocialista kormányokban szereplő volt zöld politikus lett az új környezetvédelmi miniszter, Sarkozy volt minisztere, Roselyn Bachelot pedig a Kulturális Minisztérium élére került. Az első Castex-kabinet tagjainak 22%-a egykori jobbközép, 16%-a volt szocialista, 3%-a pedig volt zöldpárti politikus, 47%-uk pedig korábban nem vállalt pártpolitikai, közéleti szerepet.

Az új miniszterelnök és az új kormány új politikát is feltételez, de várhatóan a stílus, illetve egyes hangsúlyok eltolását, valamint a személyi összetétel változását leszámítva Macron politikájának lényege nem fog módosulni. Továbbra

is a klasszikus pártcsaládok talpra állásának megakadályozása lesz a célja, mert hatalomban maradásának ez az egyetlen kulcsa. Az új kormányfő kiválasztásán keresztül is érzékelhető, hogy Macron elnök levonta az önkormányzati választásokból a következtetéseit, a rendkívüli körülmények között lebonyolított voksolás eredményeit alaposan figyelembe véve kíván továbblépni.